

נאציזם פילם - בלעק, חשם און די חשד
פארנעקומען אין לעדן, איז דער פרע-
זום דעם. מילק. סלעחעק שרויסע-
טערעמען מיט א גרויסער פיליטער
דערדע. און העלדער ער האט צוהען
פונדערן נעמאט, אז די נאץ ענדערונ-
גען און דער קעמפמאזיצ, האט די
מילכה האט פערנעמערען מויען און.
צעממען הערען און העלען טורכע-
מערט הערען אפילו און דער העכסט
און פילם.

— דער צענטראלער קלימאטלער.
צערמאנד אין הרשטא האט אונטער-
האט און איבערן מיניסטעריום צוליב
די ירושת, האט קומען אן און פונדע
און קעלשער ראיאנען העלע א שרע-
קליכער עמיסיעסמישער באקטע-
צע, האט הערט דאס אונטער-האט נע-
גען די ווייזע מארק - הענדלער האט
אמארגען ארום אויף ירושלים און יענעם
הענדלער, די העלע הערט אונטער-
דורך דער היליגער שול-יונגער אונ-
טער דער עטלעכע פון סטורעמאן
און די טאטא אונטער-האט און אונטער-
הענדלער דעם ווייזע מארק-האנדל.

שבע יעדעס טאג, חזן מ'זן אים
 געקומען איהם אויסצופענען און געשטעלט
 זיין ער וואל וועגן ערשטס אונזערעם
 האטם וואל געבן א מענליכקייט צו
 שטעלעכע מערען ווען גורל, האט ער קא-
 טענאירט ווען שטענדיגסט מ'זן צו גע-
 זען חלפס מ'און ערקערענגען, ווא-
 צענדיג:

הם שמתער-געהלער צו העלפען און
 צוהילפען די קוויטעס, חתל דערויף
 נעמן פערהאן בעסטעס העלפען ו-
 זען זיך צו נעהערען צופאן. דער
 שטער - וואס מיר אין דער הינזעט
 שטעט שטעקן ירוזער וו העל-
 ער מ'אין מוהר, וואס מוז שטענדיג
 פארן הייזעל איהם קומט צו ווען
 נה.
 דאס איז דין איינמאנע פון מוהרים-
 עראמין אומבעדינגט אדורכצוגעהערן און
 דן געשט אפגעשטעלען אפילו פאר'ן
 אקטן א קעמפערעל צום מינסטער.
 ווען דער דאמאטיר נאך.

— דו, האחס' אנענטור מעלדעס
ווי קענטאנטונגעסל האט מרשקו
גענוג ויך אז מרשקו וועל האבען
גענומען פון דער נעזער ענגלישער
אויגע פרעגט שוין געהאנדעלט גע-
שען אין היצען פוהרים פערמין און
קען האט געהאלט הענען דעם אפטי-
לען א מעקסיקאל צום פוהריק מוהים-
פעררים, נאר מען האט ויך צוריקגע-
האלטען, נישט העלענדיג ויך אפנע-
מען מיט'ן שמער-אמט.
דער חיב פון פוהרים און פאברי-
קאטען פערמין איז שטער צו זעהען
אז אוועלעס וועל מעהר נישט פארקו-
מען, אז דו אינענעלעסענע שמער-
פוטעס זאלען גאלד נעמוג הענען
אויף דער קענטע פון שופטער-זעהלער
און פוהריק מעהר נישט פארקו-
מען.

און דאס איז דאך געמט זלאגער.
אקערעץ ווען, אז א שטער - צעהלער
דאס עס קומט איהם גענוג שווער און
זיין בעצעהלען דעם שטער, צעהלער
פאלן ער האט דעם שטער בעצעהלען
יורדין סעקעסמאסאר מיט אלע קאס-
ען, וואל נאך האנדל דעם פלימט צו-
הויפטן דעם קאס, אייב ער וויל
איהם נאכמאל בעצעהלען. און א
שווער שווער א מאגריקאנט העט טא-
קען צו אפגען א חי' חללען ער
האט שוין געקויפט בעצעהלען, קען
צו איהם דערפאר צוציהען צו גע-
וויסליכער צעאונטערמילקעט און
אזוי שוויצליץ אינעםמוזיק דער
שטער-טאט טהוט דאס און עס איז
ריכטיג.

די בעציהונג פון די עקוויטאָרן
 וואס שטערן-געהער אויף א פראקט
 זיך הענגן העלבען עס ליגט זיך בע-
 זונדער אַבאָווערטעלען, ס'רוב פון זיי
 וואו די עקוויטאָרן (זעלבסטער-
 שטענדליך זענען פערטען אויסגעהאטן)
 ערצוהען זיך צום שטערן-געהער וו
 ווי א נאָדערלעכען פערברענער, העל-
 בען פון דערף, האט ס'הער און האט
 שטערענער בעשטראַלען, כווי עס וועל
 זיך איהם נישט פערלויסטען נאכאמאל
 וו זונדענען און צו בענעקען דעם זעל-
 בען האט און ווי העלען נישט געלען
 זיין גאט, אז דעם האט בענעקט דער
 גרויסער געהער-געהער, מ'זאגט דער

אלם העכטער
 במ מלחמה ראדריג, העלונער פאן,
 העב אויך 6 יאהר געדיענט אין אויך
 העב פאן שריפט אין געמפטן שרי-
 גונג אויסגעפארט. פאןל מאל אין טיר
 אויסגעקומען צו רעפארמיר דאס הייז
 אין טהאלער אין געדיענט, שפער
 געמאלט האב אויך ווי גוט פארע-
 העלט, אז דער העלונער פאןל אויך
 אונז שטעליכער פארעמער געזען
 העלונער העלונער קורד, עס היינערע
 פאןל, העל אויך רעפארמיר ווי מו שרי

אונזערע קעג. דער נביא, וועל איך
ביינער הערען, אויב עס איז אונזערע
נעמען, איז צו סוף צוגענומען און
האט ער צוגענומען. וועלען זיין פער-
שטעלען די בעסטע זיין צווישן אונז-
ערע. אלעס זיין פערשטעלען און
נע קינדער זיין חברון זעלענע רענעס-
דאס נעמען פון פערשטעלען און צו
מיר דעראנעם און דערהערשט פון
צווען. איך העל אויסגעסען פון פער-
אויף די קעג פון די פערשטעלען און פער-
נע קינדער און אויף די האט שטעלען
זי נישט.

אין נשנץ ארץ - ישראל הערם מען
איצט נישט אויף צו רעדען הענען דער
זעהר אינטערעסאנטער געשיכטע, האט
און ווי די מעג פערלעסען און חברון.
אין חברון געפונט ווי, חן געהאט, האט
די מערת המפלה, די ארבעט רויסען
אן די שטערם אויפ'ן גאסען פון אברהם
אבינו, דער ליבלינג פון גאט, די
שטערם היסט דאריבער אויף אראבש
על כאליל, דאס איז ספעקטווי דער
העלדיגער דער ליבלינג פון גאט נישט

הענין שמואל אלע עמירעמישע קראנק
הענין נעהמט א נומען אפגאנג אין
הבריו און די שטערנליכקייט אין נע-
הען ווער א גרויסע.
די ארץ-ישראל רעגירונג האט גע-
שליסען א סוף צו סאכען צו דעם צו-
שטעלן, זי האט שרייטגעניצען א רעה
פארשטונגען העלען היינצילן. די פער-
שטונגען האבען אבער הענגיג געהאל-
ען. דער שמואל און העמער געבליבען
זיין פרייער. די אפגאנגער פון חבדון
האבען געהאלטען פאר א, חילול הקודש
צו ענדערן דאס אויסוועלן פון שטארט
ווער ריח נעהט ער 55 השמים.

בליען
 שבער דער האט שיקט צו דן רמזא
 שר דער מלח זאגט שטענדיג פאר
 די יידן און האט דארנאך אויסגע-
 הייבן א מראדיונג כהנאליע פון שני-
 טוסעטיגס, העלפער דאס האט צו דער-
 טרונקען יידן, שפילן שטובילירטע,
 אין זייער אהען בלוט. דער שטאנדיג-
 מיטן האט און רוסלענד, זי אויף
 הייזען און ער האט שוין אבטראפען
 יידן צוריק צו דן קעגן-ידישע קי-
 טור און צו די מקורם, האט זי גע-
 יונט ויך.

אין זיין דערנאכער וואך, אז נאך
אונזלעך העט און רופלונד אויפהוי-
בען שטארק דעם קאג דער צייגונגס,
העלענען זיי געלעזענעס אפילו די. ה.
די יודישע געלעזענעס, נישט קוקענ-
דיג אויף דעם אופגעהערטע פערשעל-
גונגען קענען ביז-אנאם בשום אופן
נישט אויפערשטעלן!
על כל פנים זיין איך וואך, אז
דער ענטפערטונגס העט און רופלונד
אעקעמלענען ווערן און דער ענטפער-
שטעלע צו די אלע, העלונג, און א-
ביגע פערשען און ווער אונגעפערשטע-
לונדען קולטור און צו איהר העלעלע,
צו ארץ-ישראל.
א, דאס אז די פאפולערע זיין
ווערען פארשט, און ער גלויבט אז דעם
האט מען דערשטערט זיין איהם און
אעקעהרעט ביים יודישען פאלק וועט
מען שפעטער דאס יודישע עקסנות.
בין-היים

ופ' נעמונען זיך און דער העלם און
 דער רעזונער כח היותה העם דערע-
 הען די שלטע ווירשע עקשנות, העם
 ופ' דערמאנען אז ופ' זענען קינדער פון
 דעם אלטען עם קטא עורף און נישט
 בלויז די רעליגיעזע און נאציאנאלע
 יודען, נאר וואס די האס זענען שוין
 מיליאנען עסטימירט זעלען זיך ארויס-
 געקען פון זיכער שלטע און אנהייבן
 זיך קעגנשטעלען דעם עטניסטישן
 האס און קורס-ל געהערען נענען
 זיכערע פונקט און זיכער עקסאמפער
 עגויסטעז, און דאס העם ופ' שוין
 ממילא פערמאנינען און קאמפ מיט
 זיכערע ערלייניקע פירדער, און ופ' הע-
 לען מוזען קאמפען איין נענען די
 ררויות אויפ'ן ווירשען דת.

די בעזשע חוקים, היינט אויס, קען
 נען נישט די יודישע פאכטאטליכע און
 חכמען נישט אז קאן שפענגן און
 דאס אויך נעמען, זענען יודען נעמען
 אין א לענד האט מען האט זיך נישט
 געשטערמט און נאכער רעליגיעזע לעצן,
 מען האט זיך נישט געשרענקט און די
 יודישע פאנאנים, און נישט געשטערמט
 נאכער ספעציעלע יודישע קלדרונג, הא-
 בען זיך און אלען טאמלייט, און מיט
 דער צייט אונטערהויבען מיטצוהאלטען
 און צו פאררען זיך לויט די לעגעס.
 שטאמען און נאכערע שטאמען, אויך און
 דאס נעמען און פאטערנער, דאס שטאנד
 און אנדערע ציטליכע נאמען לענדער.
 דאנען און די לעצטע, זיך צו
 אין רוסלאנד, דער רוסעניש, האט מען
 האט די יודען נישט דערלויבט צו
 באקומען נאכערע אפגעטריבענע מלכות
 און זיך געשטערמט נאכער רעליגיע, דאס
 האט זיך דאס יודישקייט האט אפאל
 בעהר פערשפרייט און אין נאכערס
 מיט מען געקעמט נאך דעם קלענע
 זיך מנהג און נישט געמאלט מנהג

זען אויף דער פונדסטער זיך און מא-
 קן דארט אין דעם לאנד און דער יו-
 דענער כח נעמערן האט אמאל
 געפער און שטארקער, מרשץ די אונ-
 אויפהערלעכע רעוועז נעמען זי.
 דער סטע-דעמוסטער דער יעקב היי-
 נערסקי העלפער האט געלעבט נע-
 טשט א ריזע אויבער רוסלענער שרעם
 און דעם זעלבען זין הענען צייגונג אין
 רוסלאנד.
 זען ארטיקלעל האט און געמען עב-
 געדורקט אין אייניגע ציטונגען פער-
 ענדונגער צו מיט די הערערער;
 אויף וויסעל איך האט געקענט גע-
 פערקען רוקט זיך און לענינער, און
 סטאטא נישט דארט אליין, אויף יודען
 שווייט א געשטרענגע באשריט פון שטי-
 מלעצער.
 אויב דאס האלט העמער געמאנען
 צו זיין איצט, האלט און פער פון נאך
 א דור און לענינער פון די 60 מי-
 יאנד יודען נישט קען איינציגער פער-

די גאנצע יודישע פרעסע און פער-
נומען ווינט א לאנגע צייט מיט דר
דרווער און ווערן, אפגעשלידן אויף
דער יודישער אמונה וואס קומט פאר
און פארוועט - רופלער, העלעך, האט
געגענומען א שוידערליכען כאראקטער
און מען קען עס שוין פערנעמען מיט
דער פאפולערער, אונקענוועיזע, און דר
דרווער און דעם יודישען דת און פער-
פאלאסער.

דער אונטערשוועד געסטעמט בלוי
און דעם, האט אפאל און יענע ציטען,
האט הערען דורך זאגן ווערן דערמאנט
פון איבערליבען פער, וענען די ריזיות
גענען ווערן אָרגאניזירט געהאטען דורך
נישט-ווערן, דורך די פֿערשטע הער פון
אנדערע אפונות העלפֿע האבן נע-
האלט דער-הערען די ווערן און פֿער-
און צום איבערנעמען זייער נעליבען-
און איצט אין רוסלאנד הערען דו
שרעקליכע ריזיות אויף דעם יודישען
דת געמאכט דורך פֿרעז האט האל-
טען נישט פֿון קען שום אפונות און
בעיקר דורך די אפאלענע ווערן ועלעמט.
די ווערען יונגלעך האט וענען ארפֿע-
דערפֿעמען צוהערן די געלעקטעמאנע
אפונותאנער, און האבן דערט ווער
אפונותאנער ווערן די קורם-כל נאָם און
ווערען גיורער די רעליגיעז ווערן,
און מהן זי אן די גרעסטע פֿערמאלי-
טע צרות, מען פֿערשטערעלט די ווער-
טען געבנט-העזער, די העלונג שוועלען
און ערגעס-קלונג, מען שפּערט די
הדרים און ווערבות, מען לעזט נישט
דערמאנט קען ווערשטערט, דער ווער
האט דערמאנט ארץ-ישראל פֿער ציון
און א פֿעררעסער, און הערט שפּענג
געשפּענגט אלס קענטער-רעזעלוציאָנער
און פֿאַר דעם פֿעלט מען אויסצורעמען
דאָס יודישקייט, די ווערען רעליגיעז

אין דעם יידישען נאצונאנאליזם.
לעצטענס האט זיך אָנגעהויבן די-
קאמף אַ בילדער שטובנאָנאליזם און פא-
רשט אַן טרעבן יידען און די קא-
ריקעלע צעקענען זיך און זיי אונד
געבן צעקענען פרנסות, און דאס
דיהאט זיין אַ נישט דוקא די רעלי-
גיעזע יידען, נאר פשוט אפילו די יו-
דען האט האלטען מיט אלע בילדע-
אויסשטעל, דינסט, האט וועלן אפילו
נישט אפילו הענדלען קען יידישע און
נאר דער יידישע נאט שוין זיך פאר-
רעכען, און דערקענען זיך זיך זענען
יידען, און און צעהנדעלט זיך זיין
זיך און דאך צעהנדעלן יידען.
און נאכדעם יידישע כלל-מחזק גע-
האט און אז דאס האט און אנג-
עסטימט דאס יידע לעצטענס און דאס-
און צעהנדעלט, האט זיך און זיך
און רעליגיעז און נאטונאליזע-
אויס, דאס די יידען צענען זיך
רע אונד, זיך זיך זענען און

עמך.

הען צושריען פון די העלפער קעגן-
ליסטעפארן פון דער לעהרערין וואס-
ניצט, האט זאגט זי פפער נאכען
מוז' אויסדרוק „פערדע“ און נאך
אזעלכע דין-פערמאנענצע אויסדרוקען.
מיט אים האט, אויף דער פערמאנ-
לונג און נאכען העס, שטארק העס
אויז אן איך העלפער העס פונקטאוינעם
די פערמאנענצע בין שטער געווען-
געשעמען און ע טיף.

חן איהר וזהם השב איך דעם יום-
 טוב און אפילו אסרו חן נישט, גע-
 ברושענעמעט, איך בין געשטאנען אויף
 דער טור.
 וף, וזהם טיהר, איך האב שיעור
 נישט פערנעמען, איך האב אפך צו
 דערעעהלען הענען נאך א נליק, אויב
 איך ווען א נליק און עס דערשפר, הפל
 לערנס און עס געהען גויאופולוק, און
 האב געקומען נאך אינלענדונען אויף
 א וואונג האם האם געוואלט פארקומען
 שבת אין סוהיים-פארטאן, הענען שט-
 פען שטערנענדיגאיינס-קעסטיקעם פאר
 דער גערמער-פערטעם, און שער פאר-
 געשטאן א נליק פאם אויף דער אר-

לרובנו אין נושא דרמאטיש גענוג צו נעמען
פארן שטח. טויזנט און אונדז האבן געהאט
א' אויסריד צו מאנען, אז איך האב
נישט געהאטט הען מי קופען, א-
דערש העלט אים הירדער געפונט וועגן
ט פאר שעה אין א פערסטעמען ל-
קאל.

אונדז אין אפילו שפעטער געהאט
געקערט, מי פון דער וועג צו נא-
נישט געהאט, (און איז געשט פאר-
געקומען דינסטאג) דאס העלט טאג
נישט געקענט דו פונטאציע, שטימל

אויפער
עמך".
האט געפער געהאלט ווען אויף דער
פערער לופט אין ווענע אינגענען צו
דער פערומלונג נישט געקומען, אוי
אן העכען העכען, נאך מיר האבען זי
געשטעלט א פובא געמאקט, האט זי
האבען מיר גערשפארט צו שוועצן א
פאר עעה, אה, זי האט זיך געזען דער-
פון האט זי ווענען ווא גוט צוואנגע-
געקומען אדורכשטאפען ווער לופט
אין ווען טייערע חן מיליאן אויסצוגע-
פערען, ס'האט געהאט א מיר זיך
האט זיך אן עפעס קאלם געווארן
גערע וועלן זי ווער דאמאל, עס איז
גוט פונע צוהר נאך ווערע אגענע.
דערפאר האט איך שוין צוגעברענגט
וואסא געהאט די אפער' שטיין - גאר
אויף דער עלטערן - גערומלונג האט
אין פארגעקומען אין דער פאשענע
שולע נומער 12, האט עס ווענען ווער
צוואנגעקומען איבער 600 עלטערן
אין האבען זיך געקלאגט, אז דער
פאגומערט נאכע ווער צו די ווער-
שע פונדער חן צו

שמייה=קינדער

ראם אזי נקחין א שטורעםע פער-
זעטלינג. די עלטערן האבען נאכטל-
פון און און פראפעסערען, עס האט
געמאכט מיט רעקולוציע.
זי האבען מוחל נאכטל די העלפער
אנצערונג פון שול-קוראטור צו מא-
פון אטאמיסטישע פון פון, זי איז
דין נישט, וואס, נאכטל שטערט
די פון נאכטל צו שווערן די פאל
פון די פון קינדער.
די עלטערן זענען אפילו נישט גע-
זען.

קומען אין א'ך העלם אסער הענען
דעם אינגאנצן נישט געשריבען, נאר
אויף דער געריכטס - געצער האט
צווישען אנדערן געוואלט, אז נעט מען
האט געטראכט א פראגע אין שטאדט-
רעט, עו דין מודעות האט דער מ-
גיסטראט נישט אין דער יודישער צי-
טונג, וואל ווען אויף יודיש, האבען דין
יודישע ראטענער אונטער האנגען
און - האבען אפילו שפעטער נישט גע-
שטראםט און דעם העלפען ווי עס פון
שטעמען, ווען עו האט אנהאלטען וואל
געקענען פארוואנדלען לטובת דין פראגע,
האלט א'ך אז דין יודישע ראטענער-
קעגן וואל צוצוהען דין בונדזשע פרא-
געס צו דער

פער אַנשוואַרטליכקייט

פֿאַר רפּליקאַט, האָרענדיג און קען נאָרנישט
גלויבן און דאָס וואָל זיין אַפּט. אַמ, האָט
האַט אַנאָס אַהער צו דעם, יודנען דאָס-
פּענער, אַפּט, און דאָס אַלס אַ פּאַלעס-
רפּליקאַט, האָט דער, ביינר, האָט אַויס-
געטריבן אַויס אַז, שרייב אַז אַז אַז אַז
קענען דעם און אַהער וואָס קענען האָט
אָן אַנאָס אַז אַז, ביינר אַהער וואָס
ווי קענען פּערפּערווען.
פּענער דעם אַהער דאָס נישט פּאָן,
וואָס אַז חוּדער זיין (באַשטאַט צו אַז אַז
אָן שרייב, אַהער שרייב צו גלויבן)
דאָס אַז אַז...

ס' ה' האב אויך נ'פ'מ'ר'ט א' נאג-
צען פארשטאנד אויפ'ן אויסהערען דעם
בערובט פון דער בונדזשער פרעסע.
דערמאר זענען די יידישע שונדער
שוין פעהר שרעמליכע פערשען. זי
האבען מעקע אויך געזען א' גרויסע
פערשטאנד אויף שבת נאכטמאגן נאך

[illegible][illegible]

פּוֹן דער וועלט.

א הימערליש
 אין דער אויסגאבע שטערקער צומט,
 הען דאס גאנצע קענטשטונע לעבען
 אין מילען לעבט איבער א קרוואט.
 הען עס הערשט א גרויסע טרעפסט-
 לעבונגס און עס גיט אונז יודען נאך
 ערנער, האל דער מיטעלשטאנד, די
 סאחרים מיהלען אויף ווערען מלכצם
 דעם גאנצען בעלשם פון דעם יעצטי-
 גען קענטשטונען הורבן.
 ערנער און אבער נאך גיט די יודי-
 שע ארבעטער און שטרעמטשטונעס,
 דאס און דער אמת'ער שויר לעוואל
 העלבער האט נישט קיין שום אויסגען
 אין ווען שטערקע טעמערעלעך לענען.
 עס און דער שוין טיילטע צרה,
 הענען האט עס און שוין אויסגעשרי-
 בען געהערען גאנצע טיפפען פונט. אין
 דע קענטשטונען אינמיטשטונען און אויס
 רעגירונג-טעמערעלעך הערען די גרויס
 שטעמערען, און די נישט-יודישע מאב-
 רוקען און דער אורטי נישט האט צו
 רערען, טבער אויך אין די יודישע פא-
 רוקען הערען זי דאך פולנע די
 טלעט טענה אונגארערס, צולעב דע-
 לניקעז און נאטשטאלע טעמערס.
 ררעמען זיך טרום עס די יודישע
 טרעפער, העלבע האבען נישט קיין
 בעלשטונען טענען, זוי ווי די פער-
 הארלעכע טעמען שוין אפמאכט
 און העלען נישט קיין אויסגען, זי
 נעמען פונט אויס פאר הענער.
 און פון דע צו בערעהערען די פרא-

ש. פראנק

דאס איז פון זייער זיס, פון דן יי-
דישע אונטערנעמער פשוט א הימל-
שריינדיק עולה

דאס וואו פערשטאט אויסער דעם
פערקער-וואל אויך פילע לעסטלעך, העל-
עץ הערען און דער פערקער-אומני-
טראטע פערדונגען אויך קאמפערען,
פירערס און פערשירענע האנדעלס-
אומפערקערענען. די האפנאט און די
הוינע לעסטלעך דעקט די שטעט גרע-
סערע צעלימען און דער אפערע.

איה העל דט בעריהרען א פרוטנע
האט האטט א שייכות צו א בערמעסע-
רען צהנג וון דער ווידערער מלאכה,
אנד פון דאס שטערער - פאך גמ אוונ
און שטערט.

קם און בעהזאפט פון אלץ צעמקען.
 אז רן יודישע שניידער בילדען דעם
 רוב פון ובנין פון דן יודישע בעל-
 מלמדות. דער יודישער שניידער און
 תסוד נקטען טעטעראל פאר פערש-
 דענע דיימער האט אהען נעשילערט
 דעם פאנצטליש-יודישען שניידער פונט
 ופן ערס לעפן, ווינע פנהנים ופן
 נאנטע העלם-אויסשטיונג. ס'זאגן שטוב
 פון און ערקשטעל, ון אויך און
 שוואלמל.

דאס איז נעמען אמאל. הינט איז
 שטאמט דו שניידערשץ קליין אין העל-
 דער ער האט אנגעהאלפן זינען שני-
 דערשץ אסירות. איז דער פערמאן
 געהארן דאס פארט. האט דער יורשער
 על-מלאכה פרגענומען ויך צו קעם-
 פון פאר א געסערן לעבען פאר א
 מענטשליכען לעבען שטענדיג דער בע-
 דינגונגען אין העלכע עס קומט אויס
 צו לעבען דעם יורשען על - מלאכה
 בכלל אין דעם יורשען שניידער
 פארט. צווינגט איהם ויך צו פרגע-
 ווערן אין פערמאן, אין שניידערשץ-
 שני, האט זאל איהם געזען דו פאר-
 גלייכעם ויך געקענטשטעלען דעם
 גאנצען שטאמט, האט לינט אויף צו-

אמאָרט צום סטרוקאָדער רבי'ן חצ-
נען דעם אונזערערטען געשעהניש.
אין רעזולטאט פון דעם איז ר' בע-
רוש מ. אַבנעשמעקס געשטרען אין זין
שטט אין ר' גערוש ג. השם איבער-
גענומען דין ממשלה.

הָאֵם וְזֶה מְבַרֵּךְ אֶת שְׂמוֹנֶה עָרֵי
מִשְׁכַּת צֶדֶק צְדִיקִים, אֶתֵּן מִלֵּךְ דָּוִד יוֹ-
נָעוֹר, הָאֵם הָאֵם בַּעַת מִלֵּךְ מִשְׁכַּל
בְּקוֹמָתוֹ שְׁמַע עֲלֵיהֶם, אֶת אֶתְנֵסְר
מִלֵּךְ דָּוִד אֲיוֹנֶרְוֶסְנֶע 33-עָרֵי, הָאֵם
הַמִּצֵּן לִבְחַלְחֵל נֶעְחַלְחֵל מִיָּמִין צֶדֶק-
מִצֵּן נְבִישׁ, אֶת מְבַרֵּךְ דָּוִד עֶרֶךְ הָאֵם
דָּוִד מִשְׁכַּלְחֵל הָעֶרֶךְ הָאֵם אֶתֵּן עָרֵי-
נָעוֹר, הָאֵם מִצֵּן מִשְׁכַּלְחֵל מִצֵּן צֶדֶק-
מִצֵּן מִשְׁכַּלְחֵל צֶדֶק דָּוִד אֶתֵּן דְּרָחֵל
מִצֵּן מִשְׁכַּלְחֵל מִשְׁכַּלְחֵל מִצֵּן מִשְׁכַּלְחֵל
מִצֵּן מִשְׁכַּלְחֵל מִצֵּן מִשְׁכַּלְחֵל מִצֵּן מִשְׁכַּלְחֵל
צֶדֶק, הָעֶרֶךְ דָּוִד מִשְׁכַּלְחֵל מִצֵּן דָּוִד
צֶדֶק, מִצֵּן מִצֵּן.

חנוּן דעם סוף פון דער מלחמה
 אטם מאַט אַל פון ספרוקטער
 שטובל האלטען פאר ויז דערשיל אב
 פון פערפערטיגען. חזל פיר הער-
 טען אויפ'ן סוף.
 דערשיל איז דן שלעכט און פולען
 נאנט.
 נאך א גרעסערע מלחמה קומט פער
 צווישן די יודישע

פרישע לויט העלט עס פאר שוין גע-
שטימט געוויינט.
קויף, דעם הייזערניגען וואס מוז
זיין איר נאך שוויך מיט הסדר און איר
זענען איר לויב געט, האט זיך גען
ארויס געלויבט.

לעולם העולם דאס געמאכטס פאר די
קליינע שטערמלעך, האט די מענטשן
געזען נאך צוריקגעשטענען, בער און
דאס וועל פאסירען אין 8 שטערט האט
די געסען געזען שוין אפגעשטירט מיט
צוריקגעשטענען, און שוין נאך דער
און דאס איז עס אפגעשטענען.

און פארקויפט שטיבלעך הארשט-
הער 19 און פערטן פון פמה שנים
ט נבא ר' בעריש ט, העלפער האט
העקעלענט פונעל מוה און נח צו
פאלען פון דער העלג-איינפאלענער
הורבא א אנשטענדנע מקום-משה, אויך
האט ער געזעהן הענען אנדערע
העטרות, האט שבער דער נבא-
געזעהנע דערמיט האט ער האט פאר-
מאכטענע יום-כבוד פערקויפט פארמיר יונה
דחמא לעלן א יוד און א קאמפלוש, דאס
האט געשטעקענט דערלעזען א העכער
פער, ר' בעריש ג. פוט נח ג. און
היבא פויר האט מען העקענשטאט א

דן אוטאליענישע רעגירונג איז אנצט
צוגעטרעטן צום אויפגריפפן דעם
צירק פון אלטען רוים מיט'ן נאמען
צירקוס מאקסימוס.

דאס איז דאס עלטסטע און אימפּאָ-
וואַנטסטע צוי - הערק פֿון אלטערטום.
דאס פרעבלעם פֿון צוריק ארויסגע-

מיר האבען די אייגנאנצן נעמינאס
 זיך צו פערמינדיגן.
 וואָלן מיר שטענדיג פֿאַרן דעם איג-
 בעריגערעם אנטאנאָניוס, וואָל זיך די
 נאָנצן שטודירן-שטחא אין אונזער
 שטאָט פֿערשטענדיגן, וואָלן מיר אג-
 הויבען צו רעדן אויף אַ נעמינאָמאַ
 שפּראַך, וואָל די שפּאַניש-לעסט דריקט
 אונז פֿון דרויסן, די קאָנקורענץ —
 אינגלייז, וואָלן מיר זיך צוזאָמענ-
 פֿאַרן און איינמאַל פֿאַר אַלעמאַל זיך
 פֿערמינדיגן, וואָל דער פֿון אַין
 שטחא.

די אויסגאבע פון הינען האנדלעך-
קער-פערבאנר דארף זיין צו נעמען די
אינזיאטיוו צו רופען די פארשאפ-
ער פון אלע עקזיסטירענדע שפילעך-
סעקציעס און זי פארמיניצען, כדי זיי-
מיטנאם צו פירען אונזער קאמפ פאר
א בעסערען שפילען און א נומער
הינט. פאמועל טאג.

דאס איז שוין נישט קיין דופלעכט-
מישע מלחמה האט קומט פאר און דן
ד' אמות, נאר דערט און ע אמת'ע
מלחמה פוט שמעקענ'ס און אפזענ'ס
און דאס שלעכט-העלר איז — דער
בית עולם.

מיר און אויסגעקומען צו ווען לעצ-
 טענס אויס'ן בית-עולם און איר האב
 דערט געשריטען צוהרגעטע און צו-
 געלעבט, אז עס איז א שרעק צו קו-
 קען.
 דערוועגנדיג מיך וועגן די צוגעקוי-
 טען צו מיר און מיר געוועזן איר-
 פאנע שטיקער ליבער און ווי גע-
 קלונט, אז דער קעגנערט האט זיך
 צעשטעלט נעצטע ווי ער שלעגן, דער
 און דער אין א לעט איר דו קעגנער-
 טען און האב געשלאסען וי צו שער
 צענעמליכען. דערמאל קומט צו מיר
 צו דער, "סערדערווער" קעגנערט
 מיט ווען צוהעקטע הענד און הינט
 מיר אויף מיט ערד, אז ער מיט וי-
 נע ווען הענדען גאר בעקומען געשלא-
 גען און אז יענע, די פלורישטע גע-
 עולה'טע האבען צוגעבאטן די שער-
 צויסונג, האט זי האבען געמאכט ביי
 אז קער און דערצו זי נאך געשלאסען
 מכות דחת.
 גלייב איר שטענדיג און חתם גוט

ראשית צום טורקאקער רבי'ן חצ-
 נען דעם אונגערערטען געשעהעניש.
 אין רעזולטאט פון דעם איז ר' בע-
 ריש ט. פאנעטשעקס געשטרעבן אין זיין
 שטאט אין ר' בערוש ג. האט איבער-
 גענומען דן ממשלה.

הָאֵם וְזֶה מְבַרֵךְ אֶת שְׂמִינְגֵל נֶגֶד
מִשְׁכַּם זֶה צָרִים, אֵמֶן מִלֵּד דִּו יוֹ-
נֶגֶד, הָאֵם הָאֵם בַּעַת מִ'ס מִשְׁמֵלָה
בְּקִיבֻמֶּן שְׁמַע עֲלֵיוֹת, אֵמֶן אֶ עֲצֻמֶּר
מִלֵּד דִּו אֲוִי-נֶגֶד עֲצֻמֶּן 33-עֵר, הָאֵם
הַמִּצֵּן לִבְחַלְחֵל נֶגֶד עֲצֻמֶּן מִי'ס צֶה-
מִצֵּן נֶגֶד, אֵמֶן מְבַרֵךְ דִּו צֶה הָאֵם
דִּו הִירְשֶׁמֶס הָעֵרֶם הָאֵם אֶמֶל עֵר-
נֶגֶד, הָאֵם מִצֵּן מִצֵּן עֲצֻמֶּן אֶ צֶה-
מִצֵּן רֶשֶׁמֶס צֶה רֶגִ'ן אֵמֶן דֶּרְחֶס
מִצֵּן עֵר מִחֻלּוֹת יֶעֶדֶן שֶׁבֶת אֵמֶן
סִרְתֻּקֶּהר שְׂמִינְגֵל צֶה עֲצֻמֶּן בֶּרֶע
צָרִים, הָעֵנֶן דֶּרֶר מִשְׁמֵלָה מִן דִּו
צֶה, בֶּרֶע'ן.

חנוּן דָּעַם סוּף מֵוֹן דְּעַר מַלְחָמָה
 מֵאֵם מֵאֵת אַתְּ מֵוֹן סְפִירוֹקֶשְׁמֶר
 שְׂמִיבֶל הַמֵּלֶטֶן מִוֵּד דְּעֶרְהֶל אֵב
 מֵוֹן מְעַרְעַנְמִלְיֶען. הַחֵל מִיֵּד הַמֶּר-
 מֵעַן אִיזִין סוּף.
 דְּעֶרְהֶל אִיוֹ דֵּן שְׁלֵכְט אִיוֹן מִלֵּעַן
 נִשְׁנֵי.
 נֶטָר אַ גְּרַעֲמֶרֶץ מַלְחָמָה קִוְמַט מְסִד
 אַזְוִישְׁעֵן דִּי יִירוּשָׁלַיִם

פרייטע לופט, העלסט עס פאר שוין גע-
שטימט געוויינט.
קירץ, דעם היינצוגעצן וועט מיר
בין איר נאך שטודיר מיט הסדר און איר
דענק און לויב געט, האט איר אין נאך
ארויס געזען.

דאס פטריקעווער שטיבעל
און זיינע מחלוקות.

לעולם העולם דאס געמאכטס פאר די
קליינע שטערמלעך, האט די מענטשן
געזען נאך צוריקגעשטענען, בער און
דאס וועל פאסירען און ע שטערט האט
די געסען געזען שוין עפעסלעכערס מיט
צוריקגעשטענען, און פירקלערט א האנדער
און דאס איז עס א פאסט.

און פארקויפט שטיבלעך הארשט-
הער 19 און פערטן פון פמה שנים
ט נבא ר' בעריש ט, העלפער האט
העקעלענט פונעל מוה און נח צו
פאלען פון דער העלג-איינפאלענער
הורבא א אנשטענדנע מקום-משה, אויך
האט ער געזעהן הענען אנדערע
העטרות, האט שבער דער נבא-
געזעהנע דערמיט האט ער האט פאר-
מאכטענע יום-כבוד פערקויפט פארמיר יונה
דחמא לעלן א יוד און א קאמפלוש, דאס
האט געשטעקענט דערלעזען א העכער
פער, ר' בעריש ג. פוט נח ג. און
היבא פויר האט מען העקענשטאט א

Miliony ludzi

na całym świecie nosi rok rocznie najlepsze obcasy BERSONA. Ludzie idący z postępem czasu nie noszą więcej twardych abcasów skórzanych. Mądry i postępowy nosi tylko BERSONA.

BERSONY są dla nerwów dobrodziejstwem, wytrzymują dłużej, niż najlepsza skóra, a przytem są tak tanie, że nie stanowią prawie wydatku.

Co miliony ludzi uznało za dobre, powinien i Pan wypróbować.

Noś więc i Pan BERSONY i z mądrości i z oszczędności.

המים האפון פארגעלינגט זיין ווען
גרייט צו נעמען א פאקטורע דעם יענע-
נען האט העט זאגן, הען די געט
פאקטורע אפגרייכטונגען, זיי קאנא-
לעזערע, אסאךאלט וברוסה, העלען ווען
פארגעלינגט.

די בעלי-בתים נעמט אין דעם, האט
 די שמערט און אינגאנצן צוהרגעט
 און די השלעט שלעט איז נישט מעג-
 לוך צו מאהרן מוז דאך גמילט פאר-
 קומען די נאנצטע פענעוונג, ס'זאל דא
 אויטשמוסן, אויטש'ס, פוהרען, רשומע-
 דען און אויך צו פאר איר און נישט
 שלעט, קומט במילא איר קאמאסער-
 פאס, האט גרענעט שערן די שטע-
 רטישע בענעלעמירונג.

און די ארבעט נאכט שלעפערן.
עס דויערט שוין עטליכע שטונדן און
היילט און פון זעהט נישט, אז עס
וואלט א סוף געשען.
הילפן זי, קאט די בירגער געבען א
הערעכע דעם יעניגען, האט העט קע-
גען העטשטעלען, הען די ארבעט העט
גענליך פערטונג הערען און די שטארט
העט גענומען איהר גארמאלען אויס-
וועהען.
אשר איז פערמאנען עפעס א גרובן
האט נאל וואן א געלן אויף דער פרע-
זיע.

העמען צו נעמען גערעכט און איך קום
 צו דער אנגעזעצונג, אז פארע צוריים
 זענען שולדיג.
 אייך שולדיג און דו קהלה צוזאמען
 מיט דער ברת-קרישה, האט דערלוי-
 בן אונז חילול שבת צו צווישן יי-
 דען אויפ'ן בית-עלם.

די דאָנאָץ געשלאָנערען זיך דער-
לען וך פֿעטט טאָג-מעגליך און מאַר-
האָט טאָטט מען נישט אַ סוף צו דער
דאָנאָץ הילדער רעהות, האָט גע-
שעט צושישען ווידען און דערצו אויפֿן
בית-עולם.

אַבער ערן און חשב שוין בערנהרט
דן דאָנאָץ פֿראַנץ חיל אַך נאָך אויפֿ-
פֿערקוטט טאָפֿען אויף אַ זעהר נישט
געטויגן ערשעבונג, האָט קומט פֿער
אויפֿן בית-עולם, געט אַ לווה זאמלען
און צונויף אויפֿן בית-עולם פֿראַנציש
זאָגלעך לווה-געגלעטער און רעסען
טראָג דן טעשען ביי די מלוים אויף
שוט אויפֿן, צו עס ווין אַ חרפה און אַ
העכטאָט דאָס צוצוקוקען.

און אויך צווישען זיך קומט פֿער אַ
קענקערענץ מיט רעליות און אַפֿער
געשלאָנערענץ, עס דארף אויסגעדינג
געטעכט הערען אַ סוף צו שוט אונז-
פֿערשעהטען אַ חפֿרות.

אַ פֿראַגליכע.

עפֿלינע הינט אַנגעזעהענע געלי-

... ..

זי ווילען ענדערן דעם סטאטוס.

[illegible][illegible]

רעם פֿערזונקענס וונטשט און און
עקל פון דער פֿעחשענע שולע נג-
ער 12, העלן 14, פֿאָרנאָמען ט-
רומען עלטערן-פֿערזונלונג.
זו דער פֿערזונלונג און אויך אמ-
עלדערן נעמערן די יודישע רשטע-
ער-קלעט, נאָר לעדער און קינער
ישט נאָמען, האט העם אַרױסגע-
פֿון אַ וועלטספֿערשטענדלעכען פֿער-
רױס פֿון טעל פֿערזונלעכע, אַנאָני-
שע און געפֿען רשטען ה' העקס-
ער, העלכער און נאָמען זו דער
פֿערזונלונג און זיין פֿערזונלעכען נאָ-
מען, נאָדעם די ער האט אַרױסגע-
פֿען אַ נאָמען און דער, משהפֿען-
פֿערזונלונג און די יודישע ראט-
ענער קלעט און אַמנעלדערן נעמ-
ער און דער עלטערן-פֿערזונלונג.
דער לעצטער פֿון דער שולע ה'

נישם קבן באנגלענדיג.

זענען דאס אבער און א פילע גרעסע-
 קער מאס פון אינווערע לינקע בלוטריט-
 פון אינווערע סאציאליסמען דאס זעלען
 זיך פערזענלעכע צו די גרויסע העלפ-
 ערן וואסעם טרעטער - ארגאניזאציעס
 זיין נאכמאכען ווערען אפצוהעלן. זיין
 דאס ארגאניזאציע ווערען זיין העלפער, און
 זייערע מענטשן זענען אפצוהעלן זיין
 העלפער.

הארים הן אנדערש קען מען שוין
 זען אז מ'ן אומבאלופערען פער-
 אנט פון די לונקע ציוניסטישע גרין-
 ריוונגן צו מערשרען מיט א ריווער
 קען עס קבר פון דער הערצל בעת
 דער טרויער-פערוונג פון ווען 25-מער-
 שטרעמט. און בין נישט קען צווינגן
 זיך איהר האטן, און בין נישט קען
 שטרעמט. איהר חשש דאס הייזען
 דער העב טאט פערשטען מיט ווערען
 דערפאלד האט מאכען אונז פונטליך-
 יק. אין און העלל וועט אלע צוואנגען
 פערברונקען און און לעפול האפער,
 בער גלעס צו קומען מיט אונז מיט
 קעס פלאן, דאס איז דער אונזער
 הערעט: הערצל און א ריווער שטחן,
 הערעט, האט און געזען דער ערשטער
 ריווער שטחן און ברענגען פערשטען
 און ווען דער חשש און נעגאטיווען
 אלע מלכים, די דאמאלסדיגע
 עלבסטערהערער, אויפגעטען א שטי-
 קעל ערד פאר ווערען, דער האט הער
 הערעט הערען. עפענטליך רעכטליך,
 דאס האט ווען געשטאנען געזען
 אלעם ווערען, אונגעגעטען ווען דעם גרין-
 טען פאר און געגעטען, ווען שטחל
 הערעט פאר א ריווער שטחן, און דעם
 הערעט פאר און געגעטען, און דעם
 הערעט פאר און געגעטען, און דעם
 הערעט פאר און געגעטען, און דעם

קענטאָל האָט אײַך אײַהם נאָכגעשט
צועלען וואו אױפגעקענט און צווי-
עײַטס סײַן שטײן. דעם קטא-פרעגער,
דערער דעם כּושר האָל חז אײַך פלעג
אײַהם רופען, צווישען זײַנע שטענדיגע
ענט און פּרעסענטיקע האָט ער האָט
זי דער העלט, עז אלץ געפֿעלט אײַהם
שטעט און אלץ האָט געדורכט זײַן לונג
אײַהם פּערקעקערט, וואו חז דין גאנצע
עלם האָט געזען. פּאָנע און נאָר
דאָס זײַנע קטאָל.

דאסמאל האט ער ג'ושט נאכערסם
 ויך העל ויך צעהלען אויפ'ן הויף.
 ער ער איז ארענגעקומען צו מיר
 מאל איבערפירט און גוט מארגען
 ווען איך העב טיין ערשטאנען שוועס
 ווי פראגען: האט אירז האט העם דאס
 געמירט
 ער העם העם אויס נאך אויף דעם
 נאכערס און בעלר טענהעלען צו
 געהלן:

10. און דאס האט אים מיינונגער מאכט
 קומט, אז די העלט און שוין משונע
 הערער, צו פאר האטילמאט צו פאר
 רוינט צוהר, האט איהר צו עלץ נע-
 העלט פארשטיינען די רעווע, בענש-
 נעט, און און ווען אים צו פאר בריו-
 נען גרויס רעפארם, אז ווער משונע
 על אונז נישט פארשטען אין שאל
 תחתיה טרען. און פאפערעל פאר פאר
 יאט אונזער יידישע משונעס, אונ-
 ערע וועלכען האט חולק פאר יעדער
 און ווען פאפערעלען די רעווע אונז
 און ווען האטען נישט קיין שווער און
 צו גרעניץ, און אויב פאר וועלכען דאס
 צו אונזער רעפארם, צו די פרויע
 צעליגענע וועלכען האט רעדען אין נע-
 צען פאר דער תורה און דא, וועט

ירשע קינדער און דער ווירשער נע-
 קנדי הערט אומ שולע אוועקגיט אין
 זאמער, און לויט הי דער עלטער-
 שטימעט האט זיך פגעזן דעם אומ-
 גרימט ביים שול- אונפסקעטער און
 זון מאנסטראט העלען די ווירשע-קי-
 נדי די שולע קענען צווישן גאר און
 זי נאכפאמט-שעהן.
 דער ראנגער בערעכט רופט ארום
 געהארגענען שווער צווישן די על-
 טער, העלעק זענען נעגען דעם, אז
 ירשע קינדער זאלען מווען צווישן
 זי שולע אויף זאמער, האט און אומ-
 גריט האט גארמאנט נישט אז די י-
 שע קינדער זאלען נישט געשלאנגען
 זענען זון די גוט-ווירשע.
 אלס אונדזערער הערט אונגעלארען
 'מטארג, העלעכער ערבעט אלס
 הילף דעם ה' ש. שרענג.

עס צעמלונגס ויך און דער רוסקע-
ע א הויפט צוהל עלמערן און אלע
דערע מיט אויסרינגונג נעמען מאנ-
טראם דערפאר. חלל ער אינגערנס
אם (ווינשע קינד, כמעט אלע דער-
און נאכע ויך ענטשוינען טוים נעמען
עס אז די קינדער ואלען צווישן די
וועלע אויף זאמערע.
אויך איז אנגענומען געהערען א
ראטעמט נעמען דער ראטעמטער-קאלע
און אהר לעמטעמען דער דאזיגע
טעק.

ראטמאן א' העפסלער שולקערס, און
ראטמאנער-קלעל האט געטון דאס
אין און געטון מעגליך, עס איז שוין
מעגליך זיין געקויפט געווארען דער
לויז אויף ארשטאנער 25, נאך אין
דעם צענטער מיטן חשט ויך דער אב-
געטמער פון פלאץ א' פארענס צו-
קעגנענען און עס הערט העמער
עארבעט אין דער רובאנא,
א' ח. וואס עס זיין דאך דערמאל
זיין צוהאלטן מיט דער שולע אויף
האלדע, וואס עס העט געמאכט זי-
ען א ברקן וואס העט פארמאגן דין
דורשען גענוג מיט דער שולע דורכ-
פירן, "ארטא", מיר דארפן דערמאל
זען דאס וואס העט געטון נאך און
העמער פארענען געמערס.

ה' פראנק מרעם ארויס מיט א
געניצטער קערע און הינט אויף אז די
ידישע קינדער קערען געהאנדלט פון
אונטערמאט חן שטארק - קינדער, מען
עכענט זיך נישט מיט די ניוועל פון
זיין יורושע מאסען בכלל און מיט די
עקסעסיוולעקטען פון די יורושע
קינדער פארט.

ה' פ. שטעלט זיך ברייטער פאר
ווייניג נאנטען פראקטען פון מענטש-
רעט, די ראלע האט די יורושע ראט-
געבער שטעלען און פאר פראגע, און

אויסגאנג צייטונגסזען פערענן מיט א
וויסער פערזן, איהם חיל מען מאכען
אזער א ספציאלן און דוקא פאר א
ינגעל, אפאר גאר פאר א מאמעס."

אוי אוי דאס בן אונזערע טלע
ריווינגטאן, די פרומע יונגע חילען
וואס היינט פון קיין שום גרעניץ ווען
וועלן אז טעג יונגע וועלן ווען נערע
דער דערשטער חסידים, עז אלע
אלען טראגען לענגע פיאות אונזער
י קלינגע הייטלעך, און משהשטען
לע קלענעמען און נעמען נארוועקע-
ען חסיד האבען געשטילט מיט דעם
ווען קיין שייכות נישט, און די לונגע
אונזערע נעהן חורער טאקע אזוי חפץ
נאכט אז עס הערען שטיל לעכערליך.
ווען ס'מאכט דעם אנדערע פון פורים-
לעכער און מאסיריאנער.

נקמם לחסל ר'ו לעצמם שטערט דאס
 אהאלצן אין לוצילן—שרטט ער חטטער
 האבען די דערמאנע, מאציאליסטי-
 ע ארבעטער—ערבונגערהט גאנצע 9
 עטערטען, העסען פיר דער, זי אין
 זיילן זענען נישט, פערטאנען קען יו-
 וועט ערבנער, שטילן נישט קען
 רייסעלונג ערבנער, חיל ס'זענען
 ערשט בכל קען מאבריקען נישט פער-
 זאגן, אין פון הענען קופט שוץ גרוי-
 זעלשטעמען פאר דער בנדרוועל-
 יסעטען און דער תירוצ עולם נולם,
 זי יודישע מאסע אין אוי גערויט,
 אוי יונגער, אז ער העפט פשוט
 נישט האט ער שוים, העמען ער העלעט.
 ר' דער עס קען איהם סתור גע-
 נעמלעטען, דער האט קען בעפער דע-
 קען דער בעקומט זענען שטעמען, אין
 ער העט זיין פערטערנער אין פער-
 יגער.
 אין דאס און דער עס חכם זוכן,
 האט קלוגע ערשטערנען פאלק, האט
 האט יוד שוין אוי פועל זענעלעמען.

[illegible]

נאך ד לעגנערע רופקיסטן ווערען
גענומען פאליגנערע רעוואלוציעס:
די יודישע עלטער-פערזענלעכע פון
ער פאזשעקע שולע נר. 12 אין דער
האל פון 600 פערזענען פראטעסטירען
גען מאניטארט און שול-אויסגע-
ציען פארן לעכטשטעלען די בערע-
שען פון די יודישע שול-קינדער, וואס
אבען נאך פון היינט נישט אויסגע-
טעלט פון שולע פאר די יודישע
קינדער אין דער יודישער געגענד.
(2) די שולע אויף וואדאט קען
שט ציבוריגעשטעלען די יודישע קי-
נדער.

(3) די פערזאנלעכע אומקערטע
עס מאכט דאס אויסצושטעלען אין
ער נאכטסטער צוקונפט פארמאגט
זאלע פאר די יודישע קונדער אין דער
יודישער געגנט.
(4) אויסשטעלען די ווינצע ראט-
שטיקלעך

פריינד פון דער
דינסטאג טעגער איז און לעטסט פון
יחדים און פאבריקאטען - פארמאן
ארגענציען א פארמאליאן פון א
רופע הינע כלל-מחזק, פרי צו א
ען א קרפ, פריינד פון דער הונדער
ערמער-ערמער.

[illegible]

ראם חרם בעקום דער יורעמער
 ין דער גערמער-ערמער דר. למשון.
 עלבקר בעקום די מערומערמער
 עם ועצמון מצב מן דער ערמער.
 דר. למשון האלט א פונערערן רע-
 ערמער, מער צולעב מענערל אין

אין האַז סאַטש נעהערט פון א
גור א משר, האט אים אן על קינמאל
רופט געקומען.
א סאטש איז געקומען מיט זיין ווהן
א יונג פון עטליכע צעהנציג יאהר
זינט דאקטער און געזאגט אן דער ווהן
זיין קראנק. ער דער דאקטער האט
זינט געזעגט אים האט דו קרענק
געטענהט, האט דער פאטער געזאגט,
ווי ער האט א קליין קינד אויך, א
געזעל פון 3 יאהר און דער גרויסער
האט, דער יונג פון עטליכע און צענט-
לינג יאהר מיטס נאך עלץ האט דאס
למען קינד מיטס, ער שוועלט זיך
זיין זאכט און מאכט בכלל עלץ קינד-
קרישע נארישקעמען, ווי ס'איז איהם
שטאט געווען.
אויב ווי—האט דער דאקטער גע-
זאגט—און ער דאך נישט קראנק,
ער פארום שווער, דאס איז א שמועת
זיין איהר מיט איהם איבערגעגען אים
שמועים-הוין.

[illegible]

מער-קאלאט, ווי זאל חורקען אויס?
אויסטרעטט צו שאפען א שולע פאר
יודישע קינדער און בילד דאמלעכע
לעזן די יודישע קינדער ווי דערמאל
קענען און די פאקטלעך ווי בילד אונז,
זייער און דער וואנדער-שולע העלען
זייערע ווערע קינדער נישט שו-
ען.

צו דעם צוועק הערשט אויסצוגעקלערט
דערענאנטער פון די פערזאנעלעכע
עלכע דארטן ונד פארשטעלען דעם
אויסמארגעט וון שולע - אינאנשטאנד
פון פערזאנעלעכע דין רעזולאציעס פון
פערזאנעלעכע ווינשען עמערן.
עס הערשט אויסצורוקס אנערקענונג
וון א דאנק דעם לעמער ה' מרגלות
וון דעם עלמער-קאמיטעט פאר ווער
נעמטנאנטע ארבעטס לעבן די ווינשען
ווינשען פון דער פארשטעלעכע שולע נר.

צום סוף זענט זיך נאך די פערזאנען
און שרייבן די רעזולוציעס וואס
זענען געווען אויף דער, משענע-
פארשער צענטער און אין
דעם.

עס איז פארקערטסאמס וואו די
קוואטאלונג, זעלבס האט געדויערט
פילכע טעג וואו נישט קוקנדיג אויף
ער גרויסער הילף אדורכגעפירט גע-
ווארן סוף דער גרעסער שטאנונג
וון קענען האט די פארמאלונג אין
שטען וואו דער פערמאלונג נישט פער-
טען.

און א הימערער שטובונג הערט דו
ערואמלונג געשלאסען.

דעם העלען מיר אווערנעכען נאך
אם חובטנסמע.

[illegible]

דער רעדנער זעהט דאן איבער צו
מערסטנס די נעגערעס, 7 מערעס
עלר און 6 מערעס גרונצע, אויך
זי מערעס נעארען א הענער-
זכא.

שומיען שכל פערשטאנען, אז זענענדיג
אין אלעס אים געווען אפגעקערט
אויס קען מען גלעכצייטיג זיין א
רייזער אין ארץ-ישראל, קען מען גע-
שטערט הערען פון דער חלוצישער
רבנות, פון דער בוי - ארבעט, האט
אויסגעפאר אין אים, פון העלפער דו
אונזער קולטורעלע העלפער שטייט און
זענענדיג אין ארץ-ישראל האט ער געשען
אן אנטפלעצונגען אין א ציוניסטישען
מיני און ארויסצומערעמען מיט א
הערען פאר ארץ-ישראל (ער און אב
העלפער צוהאט אפגעקערט דער דא-
זיגער זיין).

דער חב"ד צוהריר, העלבער האט
עס אמת'ן שכל חסמ דער בעבער או
צוגענוג א סאציאליסט, וואנדא א נוי-
ווער, מוז מען הערען שמוץ און
יומט אויף דעם ציוניזם מיט א"י, מיט
די חלוצים, און אפילו די אויגענדער-
גאנצע לינקע האט הילען פערן חב-
ד'ס, וואהרעם דוקא מ'זאגט א רומער
סאך, וועלכע פל איהם נישט מלווה ריפה
און ער האלט זיך פאר דא אמת'ן
גרויסוויץ. און ער האצק מ'זאגט א
בעבער צום חב"ד האנדערמאלע או ער
זאל איהם נישט אנטהאלן דא היפה, אז
ער זאל נישט בעשמוצען דעם כבוד
און סאציאלזם, האט איהם דער דא-
נער גוי אָנגעקוקט מיט זינע גרויסע
ווינצע, און זיין פשוט'ער שכל האט
אזא נישט געקענט משיג זיין, ער האט
און נישט געקענט אנדערש פארשטעלען
ער אז זיין חב"ד און פשוט שמוע
האדערט.

חארום הוא מין ודך חפלט דרש
 אקמיש נישט נערמפען און נישט
 עקענט שרעפען ביי קיין שום אומה
 לשון נאך טאקי ביי דעם עם חלם
 ליפא. גבין.

מעמער
"גארן"
אלעץ 43.
לעצטער טאגס 10 מיל.

פון דאָנערשטאָג דעם 20 יוני און חמישיקע טאָג.
דאָס ק
כדי מעגליך צו מאַכן און ווער סוף די גרייטע מאַסען פון
פובליקום צו בעיאונדערען אונזערע אויסגעצייכנטע פראָגראַמען,
האַבן מיר
אויף א קורצע צײַט ביליגער נעמאַכט די פּרייזען פון
ברעסטען: קרויסלא 1.20 ויל. לאָשע 1.60.
טראָג דעם העלען מיר נעבען און בעסטע און שענסטע פילדער אויך היימער.
איבע